

ZAPOTRZEBOWANIE NA KWALIFIKACJE I KOMPETENCJE ZAWODOWE NA MAZOWIECKIM RYNKU PRACY

Powiat łosicki

**Badanie realizowane
na zlecenie:**

WOJEWÓDZKI URZĄD PRACY
w WARSZAWIE

Wojewódzki Urząd Pracy w Warszawie

ul. Młynarska 16
01-205 Warszawa

**Wykonawca
badania:**

44-206 Rybnik
ul. Kowalczyka 17
tel. 32 422 17 07
biuro@biostat.com.pl

Autorzy raportu:

Bartosz Olcha – kierownik projektu
dr Małgorzata Zofia Płaszczyca – członek zespołu badawczego
dr Marian Płaszczyca – członek zespołu badawczego
dr Ewa Tkocz-Piszczek – członek zespołu badawczego
Jakub Galeja – członek zespołu badawczego
Rafał Piszczek – członek zespołu badawczego
Barbara Gorzawska – członek zespołu badawczego
Jeremiasz Pilarz- członek zespołu badawczego

Termin realizacji:

wrzesień – grudzień 2017 r.

Informacje nt. badania

Podstawowym celem zrealizowanego badania była charakterystyka popytu na pracę na poziomie powiatów i województwa mazowieckiego z wyodrębnieniem różnych źródeł danych, zestawienie informacji pochodzących z tych źródeł, wskazanie na różnice i podobieństwa między nimi, interpretacja różnic.

W toku realizacji badania poszukiwano odpowiedzi na pięć głównych pytań sformułowanych na etapie konceptualizacji projektu:

1. Na jakie zawody jest popyt w poszczególnych powiatach i województwie?
2. Na jakie kwalifikacje zawodowe jest popyt w poszczególnych powiatach i województwie?
3. Na jakie kompetencje jest popyt w poszczególnych powiatach i województwie?
4. W jakich branżach jest największy a w jakich najmniejszy popyt na pracę w poszczególnych powiatach i województwie?
5. Jakie jest zróżnicowanie w zakresie popytu na pracę pomiędzy powiatami?

W niniejszym opracowaniu znajdują się wyniki analizy ogłoszeń o wolnych miejscach. Ogłoszenia pozyskane zostały z publikatorów zewnętrznych (strony internetowe, tytuły prasowe) oraz pozyskane bezpośrednio z zasobów Powiatowego Urzędu Pracy. Analiza objęła ogłoszenia opublikowane w okresie: 1.09.2017 r. – 31.10.2017 r.

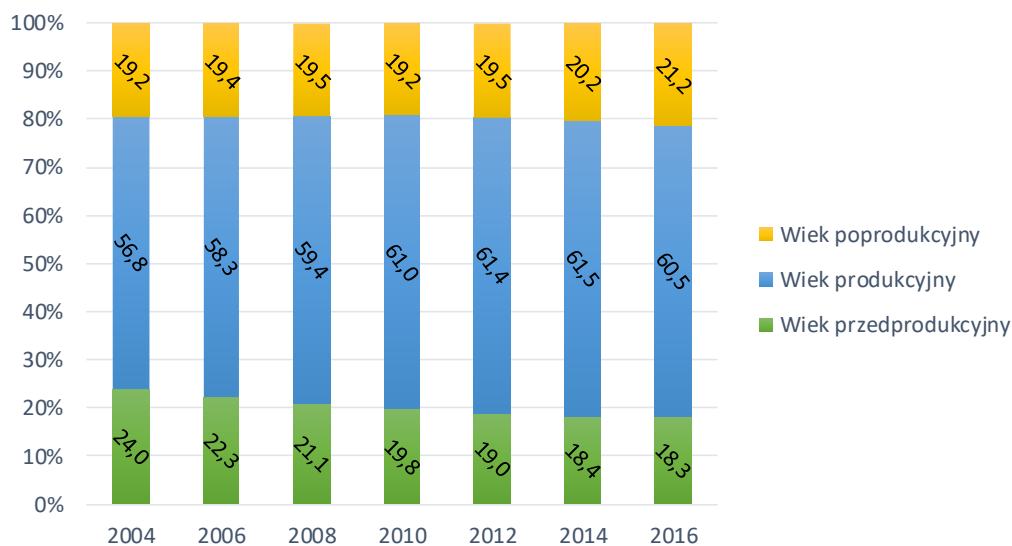
Nad prawidłowością wykonania projektu czuwał jego Zleceniodawca – Wojewódzki Urząd Pracy w Warszawie. Badanie wykonane zostało przez firmę BIOSTAT. Niniejsze opracowanie stanowi podsumowanie i zestawienie najważniejszych wyników uzyskanych w toku analizy powiatowej.

Charakterystyka powiatu

Powiat łosicki rozciąga się na powierzchni ok. 722 km², a w jego skład wchodzi łącznie sześć gmin (jedna miejsko-wiejska oraz pięć wiejskich), odpowiednio: Łosice (gmina miejsko-wiejska), Huszlew (gmina wiejska), Olszanka (gmina wiejska), Platerów (gmina wiejska), Sarnaki (gmina wiejska), Stara Kornica (gmina wiejska).¹

Powiat jest zamieszkiwany przez 31544 mieszkańców, z czego 15718 stanowią mężczyźni a 15826 kobiety. Jest to obszar o niskiej gęstości zaludnienia (41 osób/km²). Populacja mieszkańców powiatu od roku 2004 do roku 2016 zmniejszyła się, co wskazuje na niską atrakcyjność osiedleńczą powiatu łosickiego. Jednocześnie powiat cechuje ujemny przyrost naturalny kształtujący się na poziomie -69.

Rysunek 1. Procentowy skład ludności powiatu łosickiego (2016)

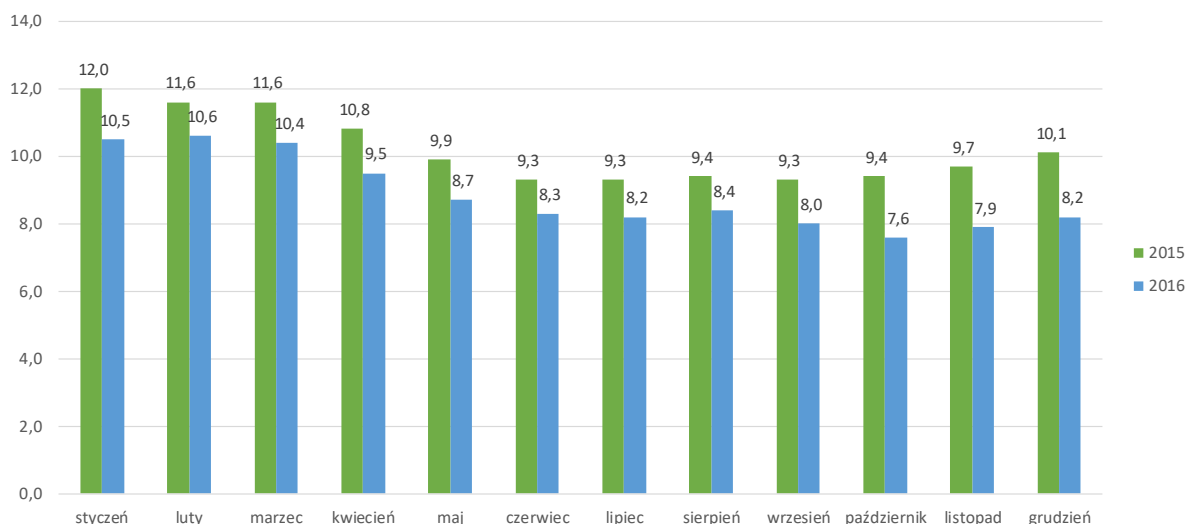
Źródło: Opracowanie własne na podstawie Banku Danych Lokalnych GUS

Dane wskazują ponadto, że ponad 60% mieszkańców powiatu jest w wieku produkcyjnym, 18% w wieku przedprodukcyjnym, a 21% w wieku poprodukcyjnym. Większość populacji powiatu stanowią zatem osoby aktywne na rynku pracy. W zakresie migracji ludności, w roku 2016 zarejestrowano 243 zameldowań w ramach ruchu wewnętrznego oraz 392 wymeldowań.

¹ Bank Danych Lokalnych GUS, 2016 r

W wyniku tych ruchów, saldo migracji wewnętrznych wynosi dla powiatu łosickiego -149². Saldo migracji zagranicznych w 2016 roku w powiecie łosickim wyniosło natomiast -11.³

Rysunek 2. Stopa bezrobocia rejestrowanego w powiecie łosickim

Jak wynika z analizy rynku pracy na 1000 mieszkańców pracuje 131 osób. Jest to wskaźnik mniejszy od danych dla województwa mazowieckiego oraz danych krajowych. Wśród osób pracujących 53% stanowią kobiety, zaś 47% mężczyźni. Powiat łosicki charakteryzuje się wyższą stopą bezrobocia (8,2%) w porównaniu do danych dla województwa mazowieckiego (7,0%). Przeciętne wynagrodzenie brutto wynosi 3369,26 zł⁴.

² Tamże

³ Tamże

⁴ Bank Danych Lokalnych GUS, 2016

Struktura ofert pracy objętych analizą

Pierwszym etapem analizy zgromadzonych ogłoszeń o wolnych miejscach pracy była charakterystyka branżowa podmiotów, które w badanym okresie poszukiwały pracowników. Ogółem analizą objęto 183 ogłoszenia (141 ogłoszeń z publikatorów i 42 ogłoszenia z PUP). 64,5% zgromadzonych ogłoszeń pochodziło bezpośrednio od pracodawców, źródłem 13,7% ofert były agencje zatrudnienia. W przypadku pozostałych ofert nie udało się zidentyfikować podmiotu. Szczegółowe dane uwzględniające podział na źródło ogłoszenia przedstawione zostały w poniższej tabeli. Z zestawienia wynika, że w okresie objętym badaniem największym potencjałem zatrudnieniowym w powiecie łosickim charakteryzowały się branże: Sekcja G – Handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle; Sekcja O – Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne; Sekcja C – Przetwórstwo przemysłowe; Sekcja H – Transport i gospodarka magazynowa.

Analiza struktury ogłoszeń o wolnych miejscach pracy w podziale uwzględniającym źródło pochodzenia oferty wykazała ponadto, że pracowników za pośrednictwem Powiatowego Urzędu Pracy poszukiwały przede wszystkim podmioty związane z handlem i naprawą pojazdów, przetwórstwem przemysłowym, edukacją oraz budownictwem. Wśród ogłoszeń internetowych/prasowych największe odsetki pochodziły od podmiotów działających w obszarach związanych z handlem i naprawą pojazdów, administracją publiczną i obroną narodową, oraz transportem i gospodarką magazynową.

Tabela 1. Struktura ofert objętych analizą

Sekcja PKD	Struktura ofert z PUP [%; N=42]	Struktura ofert z publikatorów [%; N=124]	Ogółem [%; N=166]
Sekcja G – Handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle	26,2%	21,8%	22,9%
Sekcja O – Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne	2,4%	16,9%	13,3%
Sekcja H – Transport i gospodarka magazynowa	4,8%	14,5%	12,0%
Sekcja C – Przetwórstwo przemysłowe	14,3%	11,3%	12,0%
Sekcja F – Budownictwo	11,9%	8,9%	9,6%
Sekcja N – Działalność w zakresie usług administrowania i działalność wspierająca	0,0%	11,3%	8,4%

Sekcja PKD	Struktura ofert z PUP [%; N=42]	Struktura ofert z publikatorów [%; N=124]	Ogółem [%; N=166]
Sekcja I – Działalność związana z zakwaterowaniem i usługami gastronomicznymi	7,1%	3,2%	4,2%
Sekcja A – Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo	9,1%	0,8%	3,9%
Sekcja P – Edukacja	11,9%	0,8%	3,6%
Sekcja K – Działalność finansowa i ubezpieczeniowa	0,0%	3,2%	2,4%
Sekcja S – Pozostała działalność usługowa	0,0%	2,4%	1,8%
Sekcja M – Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna	4,8%	0,0%	1,2%
Sekcja Q – Opieka zdrowotna i pomoc społeczna	0,0%	1,6%	1,2%
Sekcja T – Gospodarstwa domowe zatrudniające pracowników; gospodarstwa domowe produkujące wyroby i świadczące usługi na własne potrzeby	0,0%	1,6%	1,2%
Sekcja L – Działalność związana z obsługą rynku nieruchomości	0,0%	0,8%	0,6%

Zapotrzebowanie na zawody

Na potrzeby niniejszego opracowania zawody wymienione w ogłoszeniach o wolnych miejscach pracy zagregowane zostały do wielkich grup zawodów. W powiecie łosickim najczęściej ogłoszeń dotyczyło poszukiwania w grupach: robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy; pracownicy usług i sprzedawcy; operatorzy i monterzy maszyn i urządzeń; pracownicy wykonujący prace proste.

Analiza struktury ogłoszeń w podziale źródłowym wykazała również, że za pośrednictwem Powiatowego Urzędu Pracy poszukiwani byli przede wszystkim pracownicy usług i sprzedawcy oraz rolnicy, ogrodnicy, leśnicy i rybacy. Ogłoszenia pochodzące z publikatorów najczęściej zawierały oferty pracy dla robotników przemysłowych i rzemieślników oraz operatorów i monterów maszyn i urządzeń.

Tabela 2. Zapotrzebowanie na zawody

Nazwa grupy wielkiej	Struktura ofert z PUP [%; N=42]	Struktura ofert z publikatorów [%; N=141]	Ogółem [%; N=183]
Robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy	14,3%	24,1%	21,9%
Pracownicy usług i sprzedawcy	21,4%	15,6%	16,9%
Operatorzy i monterzy maszyn i urządzeń	9,5%	18,4%	16,4%
Pracownicy wykonujący prace proste	7,1%	14,9%	13,1%
Technicy i inny średni personel	11,9%	12,1%	12,0%
Rolnicy, ogrodnicy, leśnicy i rybacy	16,7%	7,1%	9,3%
Specjaliści	11,9%	2,8%	4,9%
Pracownicy biurowi	2,4%	2,8%	2,7%
Przedstawiciele władz publicznych, wyżsi urzędnicy i kierownicy	4,8%	2,1%	2,7%

Zapotrzebowanie na kwalifikacje

Ogłoszenia o wolnych miejscach pracy zanalizowano także pod kątem ich zawartości. Informacja o doświadczeniu zawodowym pojawiła się w przypadku 22,4% ogłoszeń (18,4% ogłoszeń z publikatorów i 35,7% ogłoszeń z PUP). Z tej puli 75,6% ofert pracy zawierało wymóg doświadczenia na podobnym stanowisku. Konieczność posiadania doświadczenia branżowego została wyartykułowana w treści 2,4% ogłoszeń. Dodatkowo zauważyć należy, że w przypadku 22% ogłoszeń pracodawcy jasno określili, że jakiegokolwiek doświadczenie (branżowe lub na podobnym stanowisku) nie jest wymagane.

Tabela 3. Wymagane doświadczenie

Wymagane doświadczenie	Struktura ofert z PUP [%; N=15]	Struktura ofert z publikatorów [%; N=26]	Ogółem [%; N=41]
Doświadczenie na podobnym stanowisku	73,3%	76,9%	75,6%
Doświadczenie w branży	0,0%	3,8%	2,4%
Nie wymagane	26,7%	19,2%	22,0%

Informacja o wymaganym stażu pracy pojawiła się w przypadku 10,9% ogłoszeń (6,4% ogłoszeń z publikatorów i 26,2% ogłoszeń z PUP). Spośród ogłoszeń, w których wspomniany został staż pracy, wszystkie oferty zawierały zapis o konieczności posiadania stażu pracy. Nie zidentyfikowano ofert, których autor ogłoszenia zawarł w ich treści zapis potwierdzający, że staż pracy nie jest wymagany. Średni oczekiwany staż pracy wyniósł 1,6 roku.

Tabela 4. Wymagany staż pracy

Wymagany staż pracy	Ogółem [%; N=20]
Do 1 roku	45,5%
Powyżej 1 roku do 3 lat	54,5%

W 27,9% spośród zgromadzonych ogłoszeń (19,1% ogłoszeń z publikatorów i 57,1% ogłoszeń z PUP) pojawiła się informacja dotycząca pożądanego wykształcenia. Podmioty poszukujące pracowników najczęściej oczekiwały ukończonej szkoły podstawowej. Był to także najczęstszy wymóg w przypadku ogłoszeń pochodzących z publikatorów. Pracodawcy rekrutujący przy wsparciu powiatowego urzędu pracy częściej oczekiwali wykształcenia zasadniczego zawodowego, średniego technicznego i wyższego zawodowego.

Tabela 5. Wymagane wykształcenie

Wymagane wykształcenie	Struktura ofert z PUP [%; N=24]	Struktura ofert z publikatorów [%; N=27]	Ogółem [%; N=51]
ukończona szkoła podstawowa	8,3%	44,4%	27,5%
średnie techniczne	25,0%	14,8%	19,6%
zasadnicze zawodowe	29,2%	11,1%	19,6%
wyższe zawodowe (licencjat, tytuł inżyniera)	25,0%	3,7%	13,7%
wyższe magisterskie	8,3%	11,1%	9,8%
średnie ogólnokształcące	4,2%	7,4%	5,9%
wyższe lekarskie	0,0%	7,4%	3,9%

Informacja na temat oczekiwanej znajomości języka lub języków obcych odnotowana została w przypadku 6,6% ogłoszeń o wolnych miejscach pracy (5,0% ogłoszeń z publikatorów i 11,9% ogłoszeń z PUP). Analiza ofert wykazała, że od kandydatów do pracy najczęściej oczekiwano znajomości języka angielskiego. W pozostałych ogłoszeniach pojawiły się wymogi w zakresie opanowania języków niemieckiego, rosyjskiego, włoskiego, oraz języka tureckiego, ormiańskiego i azerskiego. W poniższej tabeli wartości procentowe nie sumują się do 100%. Wynika to z faktu, iż w 1,1% ogłoszeń (N=2) wskazano więcej niż jeden wymagany język obcy.

Tabela 6. Wymagane języki obce

Wymagana znajomość języka obcego - język	Struktura ofert z PUP [%; N=5]	Struktura ofert z publikatorów [%; N=7]	Ogółem [%; N=12]
Język angielski	80,0%	71,4%	75,0%
Język ormiański	20,0%	0,0%	8,3%
Język azerski	20,0%	0,0%	8,3%
Język turecki	20,0%	0,0%	8,3%
Język niemiecki	0,0%	14,3%	8,3%
Język rosyjski	20,0%	0,0%	8,3%
Język włoski	0,0%	14,3%	8,3%

Zbadano również jak w zgromadzonych ofertach pracy przedstawia się rozkład dotyczący uprawnień do kierowania pojazdami. 18,0% ogłoszeń (21,3% ogłoszeń z publikatorów i 7,1% ogłoszeń z PUP) zawierało informację o wymogu posiadania prawa jazdy. W trakcie analizy materiału ustalono, że wśród najczęściej wymaganych kategorii znalazły się prawo jazdy kategorii B i B1 oraz kategorii B+E, C+E, D+E. Ostatni zbiór kategorii pojawił się tylko w treści ogłoszeń pochodzących z publikatorów.

Tabela 7. Wymagana kategoria prawa jazdy

Wymagana kategoria prawa jazdy	Struktura ofert z PUP [%; N=3]	Struktura ofert z publikatorów [%; N=30]	Ogółem [%; N=33]
Prawo jazdy kategorii B, B1	100,0%	36,7%	42,4%
Prawo jazdy kategorii B+E, C+E lub D+E	0,0%	36,7%	33,3%
Prawo jazdy kategorii C, C1	0,0%	20,0%	18,2%
Prawo jazdy kategorii T	0,0%	6,7%	6,1%

W 3,8% ogłoszeń o wolnych miejscach pracy (4,3% ogłoszeń z publikatorów i 2,4% ogłoszeń z PUP) pojawiły się dane na temat wymaganych kwalifikacji i uprawnień zawodowych. W powiecie łosickim do najczęściej wymaganych kwalifikacji zaliczyć należy uprawnienia przewozu materiałów/osób (wymóg pojawił się wyłącznie w treści ogłoszeń pochodzących z publikatorów) oraz pedagogiczne. Ponadto, 7,1% ofert pracy (6,4% ogłoszeń z publikatorów i 9,5% ogłoszeń z PUP) zawierało informacje o innych wymaganiach stawianych kandydatom (m.in. licencje, kursy). Wymieniano tutaj książeczkę sanitarno-epidemiologiczną.

Tabela 8. Inne wymagania

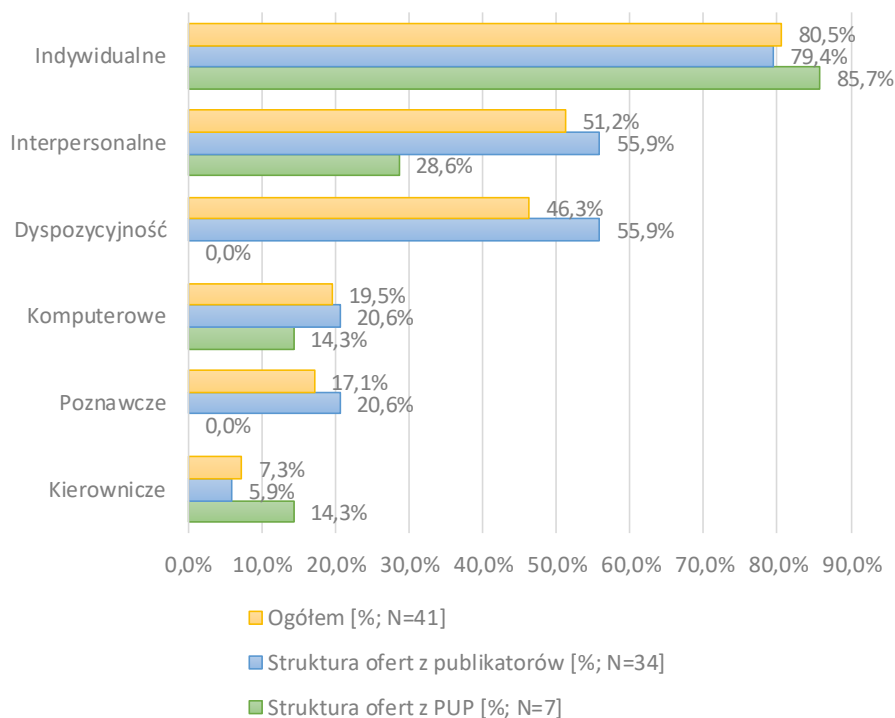
Wymagane/mile widziane kwalifikacje/uprawnienia zawodowe	Odsetek ofert [%]	Inne wymagania (wymagane/mile widziane licencje, ukończone kursy)	Odsetek ofert [%]
Do przewozu materiałów/osób	42,9%	Książeczka sanitarno-epidemiologiczna	100,0%
Pedagogiczne	28,6%	-	-
Diagnosty technicznego/samochodowego	14,3%	-	-
Elektryczne	14,3%	-	-

Zapotrzebowanie na kompetencje

Podmioty poszukujące pracowników w powiecie łosickim umieściły informację na temat oczekiwanych kompetencji w 22,4% ogłoszeń (24,1% ogłoszeń z publikatorów i 16,7% ogłoszeń z PUP). Od kandydatów oczekuje się przede wszystkim kompetencji indywidualnych, w skład których wchodzi m.in. zaangażowanie, dokładność, samodzielność, pozytywne nastawienie do pracy, czy odporność na stres.

Poszczególne kompetencje najczęściej wymieniane w ogłoszeniach to dyspozycyjność czasowa, umiejętność pracy w zespole oraz dokładność, skrupulatność, staranność.

Rysunek 3. Zapotrzebowanie na kompetencje

Pogłębiona analiza wymogów dotyczących dyspozycyjności ujawniła, że oczekiwano tutaj przede wszystkim dyspozycyjności czasowej związanej z elastycznością czasu pracy. Wymogi w zakresie dyspozycyjności pojawiały się jedynie w ogłoszeniach pochodzących z publikatorów.

Tabela 9. Wymagana dyspozycyjność

Wymagana dyspozycyjność	Odsetek ofert [%]
Czasowa – elastyczność czasu pracy	84,2%

Wyjazdowa – gotowość do wyjazdów służbowych	10,5%
Lokalizacyjna – gotowość do relokacji	5,3%

Oferowane warunki zatrudnienia

Analizą objęto także informacje najistotniejsze z punktu widzenia osób poszukujących pracy, dotyczące proponowanej formy zatrudnienia, wymiaru czasu pracy, wynagrodzenia i innych korzyści pozapłacowych. 55,7% ogłoszeń o wolnych miejscach pracy (42,6% ogłoszeń z publikatorów i 100,0% ogłoszeń z PUP) zawierało informację na temat ofertowanej formy zatrudnienia. 79,4% z nich dotyczyło zarobkowania na podstawie umowy o pracę. Propozycję umowy cywilno-prawnej (zlecenie, o dzieło) zidentyfikowano w 17,6% przypadków. Należy zauważyć, że oferty z publikatorów najczęściej zawierały propozycję umowy o pracę bez określenia jej rodzaju. Za pośrednictwem powiatowego urzędu pracy proponowano przede wszystkim umowę o pracę na okres próbny oraz umowę o pracę na czas określony.

Tabela 10. Proponowana forma zatrudnienia

Proponowana forma zatrudnienia	Struktura ofert z PUP [%; N=42]	Struktura ofert z publikatorów [%; N=60]	Ogółem [%; N=102]
umowa o pracę bez określenia rodzaju	0,0%	45,0%	26,5%
umowa o pracę na czas określony	31,0%	21,7%	25,5%
umowa o pracę na okres próbny	40,5%	13,3%	24,5%
umowa cywilno-prawna (o dzieło, zlecenie)	21,4%	15,0%	17,6%
umowa o pracę na czas nieokreślony	2,4%	3,3%	2,9%
umowa na zastępstwo	4,8%	1,7%	2,9%

Podmioty poszukujące pracowników proponowały zwykle zatrudnienie w wymiarze pełnego etatu. Oferty pracy w wymiarze części etatu stanowiły 7,2% ogółu. Należy także zaznaczyć, że jakakolwiek informacja na temat proponowanego wymiaru zatrudnienia dotyczyła 45,4% zgromadzonych ofert (34,8% ogłoszeń z publikatorów i 81,0% ogłoszeń z PUP).

Tabela 11. Proponowany wymiar zatrudnienia

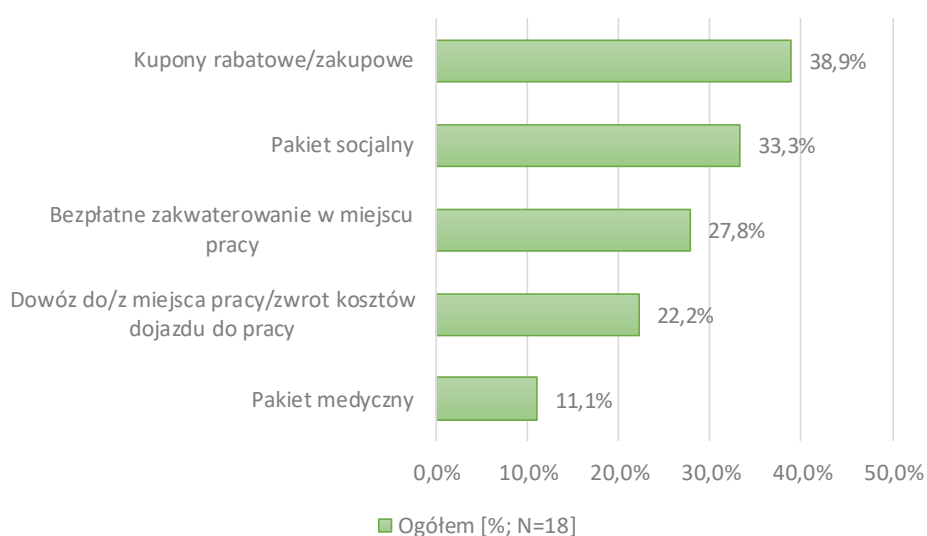
Proponowany wymiar zatrudnienia	Struktura ofert z PUP [%; N=34]	Struktura ofert z publikatorów [%; N=49]	Ogółem [%; N=83]
Pełen etat	85,3%	95,9%	91,6%
Część etatu	11,8%	4,1%	7,2%

Inne	2,9%	0,0%	1,2%
------	------	------	------

Wyłącznie w treści 27,9% ogłoszeń (6,4% ogłoszeń z publikatorów i 100,0% ogłoszeń z PUP) odnotowano kwotę proponowanego wynagrodzenia. Na podstawie zgromadzonych ofert ustalono kwotę średniego wynagrodzenia. W powiecie łosickim wyniosła ona 2565,55 złotych.

Pracodawcy coraz częściej korzystają z możliwości zapewnienia swoim pracownikom dodatkowych korzyści pozapłacowych. Zaliczyć można do nich m.in. pakiety medyczne i rekreacyjne, dofinansowanie szkoleń, dodatkowe ubezpieczenia i pakiety socjalne. W treści 9,8% zgromadzonych ogłoszeń, w tym wyłącznie w ogłoszeniach pochodzących z publikatorów, pojawiły się informacje o dodatkowych korzyściach związanych z zatrudnieniem. Najczęściej oferowano: kupony rabatowe/zakupowe; pakiet socjalny; bezpłatne zakwaterowanie w miejscu pracy; dowóz do/z miejsca pracy/zwrot kosztów dojazdu do pracy.

Rysunek 4. Najczęściej proponowane korzyści pozapłacowe

Perspektywa ponadlokalna

Na tle pozostałych podregion Siedlecki wyróżnia się szczególnie wysokim potencjałem zatrudnienia w handlu hurtowym i detalicznym; naprawie pojazdów samochodowych, włączając motocykle. Najbardziej poszukiwanymi pracownikami są natomiast robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy.

Tabela 12. Perspektywa ponadlokalna

Podregion	Liczba ofert pracy objętych analizą	Sekcja z największym potencjałem zatrudnienia	Najbardziej poszukiwana grupa wielka zawodów
Warszawa	4542	budownictwo	Pracownicy
Radomski	1916	handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle	pracownicy usług i sprzedawcy
Warszawski Wschodni	2365	przetwórstwo przemysłowe	robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy
Warszawski Zachodni	4223	handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle	pracownicy usług i sprzedawcy
Ciechanowski	1719	handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle	robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy
Płocki	1070	działalność w zakresie usług administrowania i działalność wspierająca	robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy
Ostrołęcki	1433	handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle	robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy
Siedlecki	1267	handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle	robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy